

Åtgärdsplan för Naturvärden
kv. Triangeln, Solna

2021-04-13

Åtgärdsförslag för att stärka ekologiskt värde, kv. Triangeln

I den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tillhörande detaljplanen för kvarteret Triangeln görs bedömningen att det skulle vara möjligt att höja fastighetens naturvärden jämfört med ett 0-alternativ, om vissa åtgärder genomförs. I MKB föreslås följande:

1. Behåll större träd
2. Stammar från fällna träd kan användas för att skapa faunadepåer
3. Plantering av ädellövträd och tall som kompensation för de träd som avverkas samt den naturmark som tas i anspråk
4. Utformning av öppet dagvattendike som gynnar biologisk mångfald
5. Anläggning av gröna tak och väggar

Enligt den NVI och kompletterande trädmätning som gjorts för fastigheten framgår att 5 träd bedöms påverkas och 4 träd bedöms behöva fällas i samband med en framtida byggnation. De aktuella träden är (numrering motsvarar nr i figur 1):

1. 1 tall å 145 cm stamomkrets
2. 1 lönn å ca 200 cm stamomkrets
3. 2 döda almar
4. Sälg med tre stammar, varav två med 103 och 96 cm stamomkrets.

Figur 1. Träd inom fastigheten som omfattas av Solna kommuns tilläggsbestämmelser kring träd inom NSP. De träd som riskerar påverkas av planförslaget är numrerade.

Av de träd som bedöms påverkas, så är det tall och lönn vid Bockholmsvägen som bedöms utgöra ett visst naturvärde eftersom deras stamomkrets talar för att trädens ålder kan vara upp emot 70-80 år. Förlust av de två relativt små och döda almarna bedöms ha ringa betydelse för biologisk mångfald, och likaså är sälg ett trädslag som har lätt att etablera sig och sprida sig till nya områden. Gällande lönnen så är en preliminär bedömning är att den inte kommer påverkas, den bör kunna skyddas under byggskedet då den ligger ca 10 m ifrån en framtida planerad infart till kommande byggnad. Påverkan på äldre träd med naturvärde är därmed begränsad till avverkning av en tall i ett åldersspann av 70-80 år (träd 1, Figur 1). Tallen som kommer att behöva fällas bedöms ha ett visst naturvärde som inte går att kompensera, då det i ett detaljplanesammanhang saknas förutsättningar att garantera den biologiska nytta som ersättningsplanteringar avser att fylla för ett så gammalt träd.

På grund av svårigheten med garantera ersättningsplanteringars biologiska nytta och eftersom likvärdig kompensation inte är möjlig för ett 70-80-årigt träd, kan naturvårdsåtgärder som adresserar kända problem eller medför annan ekologisk nytta genomföras. Leveranstiden på naturvårdsåtgärder är generell lång, (> 30 år) och därför är det också nödvändigt att åtgärder utformas med marginal, för att ta höjd för osäkerheter. Som ersättning för det naturvärde som går förlorat i och med byggnation inom fastigheten och för att i slutändan höja naturvärde inom fastigheten jämfört med ett 0-alternativ, föreslås följande åtgärder:

1. Nyplantering av 9-10 lokalt mer ovanliga svenska träd. Deras lägen inom fastigheten enligt illustrationsplan. (Exakt placering för respektive träd avgörs i projekteringskedet i samråd med Solna Stads Stadsträdgårdsmästare.) Ersättning och förväntad effekt ges av tabellen som återfinns på illustrationsplanen.
2. Anläggning av ängsytor istället för konventionell gräsmatta enligt illustrationsplan. Säd för ängsytor ska för att ekologisk nytta ska uppnås bestå av inhemska arter och säkerställa blomning över hela säsongen (april - oktober)
3. Ekologisk utformning av öppet dagvattendike. Diket är låst i sin lokalisering enligt illustrationsplan, men bör gestaltas (inom ramen för de krav på rening som ställs) enligt ekologiska grundprinciper:
 - a. Diket bör ha en varierad kurvatur och profil (ett meandrande dike)
 - b. Diket ska vara vegetationsklätt med inhemska arter
 - c. Flacka partier och/eller svämplan bör anläggas om möjligt
 - d. Element såsom stenar och död ved kan placeras i eller i närheten av diket.
4. Installation av grön vägg enligt illustrationsplan. För att ekologisk nytta ska skapas av denna gröna vägg bör inhemska pollen och nektarproducerande art väljas, förslagsvis en sådan som uppskattas av fjärilar och humlor.
5. Upprättande av en skötselplan för fastighetens grönytor, både befintligt och nyanlagt.
6. Säkerställa att nyplanterade träd ges växtbäddar enligt AMA, för att nya träd ska ha möjlighet till bra utveckling.

Till grund för föreslagna träddarter för nyplantering (enl. tabell samt Illustrationsplan) ligger de tidigare utredningar och inventeringar som har gjorts i och runt omkring området. För att höja ekologiska värden och förbättra tillgång på föda för fåglar och insekter är det viktigt att använda bärande träd och därför föreslås fågelbär och rönn. För att integrera den nya bebyggelsen i befintlig miljö och göra den samstämmig med det historiska landskapets natur- och kulturvärden föreslås nyplantering av ädellövträden lind, ek och alm.

För att kunna höja naturvärdet på både kort och lång sikt behövs de föreslagna åtgärderna i kombination med varandra. Träden har lång leveranstid och därför behövs de kompletterande åtgärderna i tillägg. Diket och ängssädd t.ex. fyller sitt syfte relativt snabbt efter anläggandet och är därför bra för att ge naturvärde på kort sikt.

Illustrationsplan-Återplantering och åtgärder, Triangeln

Nr	Åtgärd	Mål	Skala	Kommentar
T1	Nyplantering 1 st fågelbär	Öka tillgången på föda under vår och sommar.	Lokal	Fågelbär levererar ekologisk nytta direkt i och med att de ger frukt även i ung ålder. Blommar i maj-juni och ger frukt under sommaren, Förslag art/sort Prunus Avium fk Svea E. Kval: Hst 3Xkl 18-20.*
T2	Nyplantering av 2 st ekar	Säkra framtida förekomst av gamla hålekar och livsmiljö för arter knutna till ek	Lokal	Ekar behöver placeras i fritt soligt läge med adekvat jorddjup. Leveranstid till ekologisk nytta bedöms till ca 150-200 år. Förslag art/sort Quercus robur fk. Ultuna E. Kval: Hst 4xkl 18-20.*
T3	Nyplantering 2 st rönnar	Öka tillgången på föda under vår, sommar och höst.	Lokal	Rönnar levererar ekologisk nytta direkt i och med att de ger frukt även i ung ålder. Blommar i maj-juni och bären brukar utgöra föda ända till den första frosten. Förslag art/sort Sorbus Aucuparia fk. Västeråker E. Kval: Sol, 3x, th 350-400, K.*
T4	Nyplantering 4 st skogs-lind	Tillförsel av lövträdsarter, särskilt ädellöv, som är naturligt förekommande i närområdet och som är samstämmiga med det historiska landskapets natur- och kulturvärden.	Lokal	Lind förekommer naturligt men i begränsad utsträckning. Lind är hålbildande snabbare än ek och utgör alternativa livsmiljöer för många arter kopplade till ek. Leveranstid till ekologisk nytta bedöms till mellan 50-100 år. Lindar föreslås för plantering i allé längs väg i sammanhängande skelettjord. Skellettjordsvolym och uppbyggnad av skelettjord ska vara enligt AMAs anvisningar för att träden ska ges chans till bra utveckling och därmed kunna leverera det önskade naturvärdet. Det aktuella läget har lite plats så förslag på art/sort är den småväxta Tilia cordata 'Linn' E. Kval: Hst 4xkl 18-20.*
T5	Nyplantering 1 st alm	Tillförsel av lövträdsarter, särskilt ädellöv, som är naturligt förekommande i närområdet och som är samstämmiga med det historiska landskapets natur- och kulturvärden.	Lokal	Alm förekommer naturligt men i begränsad utsträckning. Alm är hålbildande snabbare än ek och utgör alternativa livsmiljöer för många arter kopplade till ek. Alm blommar tidig vår och är därmed en viktig födokälla för tidiga pollinatörer. Leveranstid till ekologisk nytta bedöms till mellan 50-100 år. Förslag art/sort Ulmus glabra 'New Horizon' Resista. Kval: Hst 4xkl 18-20. *
GR	Sådd av äng	Säkerställa blomning över hela säsongen. (April-oktober)	Lokal	Istället för konventionell gräsmatta föreslås ängsådd. Val av ängsfröblandningar anpassas efter de olika ytornas förutsättningar.
D	Dagvattendike	Säkerställa levnadsmiljöer för fuktkrävande arter.	Lokal	Det östra diket bör ha varierad kurvatur och profil och vara klätt med vegetation bestående av inhemska arter. Det bör innehålla flacka partier. Död ved och stenar kan placeras ut i och vid diket. Diket väster om byggnaden utförs om möjligt med dämmen och mindre översvämningsytor.
V	Fasadgrönska	Tillförsel av föda, levnadsmiljöer.	Lokal	För att ekologisk nytta ska skapas av denna gröna vägg bör inhemska pollen- och nektarproducerande arter väljas, förslagsvis en sådan som uppskattas av fjärilar och humlor.
TX	Skötselplan	Ge skydd mot skador (t.ex ringbarkning/ barkskador av vilt), reglera t.ex etableringsskötsel, beskärning.	Lokal	Behövs de första 10 åren, minst. Generellt för alla nyplanterade träd.
TX	Växtbädd	Ge förutsättningar för att träden ska få bra utveckling och därmed kunna leverera det naturvärde som önskas.	Lokal	Alla nyplanterade träd ges växtbäddar enligt AMA med erforderlig jordvolym som är homogen och anpassad efter växtvalet. Generellt för alla nyplanterade träd.

*Precis trädplacering avgörs i projekteringskedet i samråd med Solna Stads Stadsträdgårdsmästare.

